Проект !

Закон за изменение и допълнение на Закон за закрила и развитие на културата

(обн., ДВ, бр. 50 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 34 от 2001 г., бр. 75 от 2002 г., бр. 55 от 2004 г., бр. 28, 74, 93, 99 и 103 от 2005 г., бр. 21, 41 и 106 от 2006 г., бр. 84 от 2007 г., бр. 19, 42 и 74 от 2009 г., бр. 13, 50 и 97 от 2010 г., бр. 25 и 54 от 2011 г., бр. 77 и 102 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 96 от 2015 г., бр. 16 от 2016 г., бр. 7, 28, 88, 94 и 103 от 2018 г., бр. 47 и 100 от 2019 г., бр. 26, 44 и 52 от 2020 г., бр. 18 от 2022 г., бр. 56, 84 и 108 от 2023 г. и бр. 16 от 2024 г. и бр. 16 от 2026 г.)

§ 1. В чл. 2, т. 4 думите „обогатяване на културно-историческото наследство“ се заменят с „представяне на културното наследство.“

§ 2. В чл. 3, ал. 1 се изменя така:

„(1) „Културните организации осъществяват дейности по създаването, съхраняването, разпространяването и/или изпълнението на културни продукти, както и дейностите по опазване и представяне на културното наследство. “

§ 3. В чл. 4, ал. 1 след думата „държавни“ се поставя запетая и се добавя „регионални“.

§ 4. Създава се чл. 4а:

„Чл. 4а. Условията и редът за категоризиране на държавните културни институти, тяхното финансиране въз основа на категориите, както и наблюдението, анализа и оценката на дейността им се определят с наредба на Министерския съвет по предложение на министъра на културата.“

§ 5. В чл. 5, ал. 6, т. 1 думите „и чл. 7, ал. 5“ се заличават.

§ 6. В чл. 6 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 накрая се добавят думите „или със закон“.
2. В ал. 3 се създава изречение второ: „Условията на конкурса се съгласуват с министъра на културата.“

§ 7. В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:

1**.** Алинея 1 се изменя така:

„(1) Държавни културни институти с национално значение са тези културни институти, които изпълняват общонационални и представителни функции по създаване, съхранение, разпространяване

и/или изпълнение на културни продукти, както и дейностите по опазване и представяне на културното наследство.“

2. В ал. 2 думите „наредба на Министерския съвет по предложение на министъра на културата“ се заменят с „наредбата по чл. 4а“;

3. Създава се ал. 7:

„(7) Директорите на държавни културни институти по ал. 1:

1. въз основа на концепцията по ал. 5 изготвят стратегически план за развитието на културния институт за срока по ал. 4, който се одобрява от министъра на културата в съответствие с чл. 2;

2. ежегодно до 31 март представят на министъра на културата доклад за дейността на културния институт за предходната година.

§ 8. В чл. 9, ал. 5 се създава изречение второ: „Условията на конкурса се съгласуват с Министерството на културата.“

§ 9. В чл. 9а се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 се създава т. 4:

„4. заемат ръководна или контролна длъжност в политически партии и/или коалиции.“

2**.** Създава се ал. 4:

„(4) При встъпване в длъжност директорите на културни институти подписват и подават декларация за липсата на обстоятелствата по ал. 1, т. 1-4.“

§ 10. В чл. 14 се правят следните изменения:

1. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Министерството на културата създава, води и поддържа публичен електронен регистър на културните организации. За изграждане и поддържане на регистъра се използва системата по чл. 52а от Закона за електронното управление.“

2. Алинея 6 се отменя.

§ 11. Чл. 15 се изменя така:

„ Чл. 15 (1) Вписването, заличаването на обстоятелства и обявяването на актове в регистъра по чл. 14, ал. 4 се извършват по партида на юридическото лице в електронна форма въз основа на подадено заявление в електронна форма.

(2) В регистъра по чл. 14, ал. 4 се вписват:

1. наименование на културната организация;

2. единен идентификационен код от търговския регистър, регистъра на юридическите лица с нестопанска цел или код по БУЛСТАТ;

3. код на дейността по Класификацията на икономическите дейности на Националния статистически институт;

4. предмет на дейност в съответствие с §1, т. 3 от Допълнителните разпоредби;

5. форма на собственост - държавна, общинска, частна, със смесено участие;

6. акт на създаване;

7. седалище и адрес на управление;

8. адрес за кореспонденция;

9. трите имена на представляващото лице/лица.

(3) Ежегодно до 15 май вписаните в регистъра юридически лица подават годишен отчет за дейността си през предходната календарна година по образец, утвърден с наредбата по ал. 10. Отчетът се обявява по партидата на лицето.

(4) При установяване на нередовности и непълноти в предоставените данни заявителят се уведомява писмено, като му се предоставя срок от 10 работни дни за отстраняване на нередовностите с указание, че ако те не бъдат отстранени, производството ще бъде прекратено.

(5) В 14-дневен срок от подаване на заявлението по ал. 1 или от отстраняването на нередовностите по ал. 4 министърът на културата или оправомощено от него длъжностно лице:

1. извършва вписване;

2. отказва вписване с мотивирана заповед

3. заличава културната организация от регистъра по чл. 14, ал. 4.

(6) При промяна на обстоятелство по ал. 2 се подава заявление в електронна форма за вписване на промяната в 14-дневен срок от нейното настъпване.

(7) Заличаване на културната организация от регистъра по чл. 14, ал. 4 се извършва със заповед на министъра на културата или оправомощено от него длъжностно лице при:

1. прекратяване на дейността;

2. заличаване на регистрацията на културната организация от търговския регистър, регистъра на юридическите лица с нестопанска цел или регистър БУЛСТАТ;

3. смърт на физическото лице – търговец;

4. подадено заявление за доброволно заличаване;

5. извършено вписване въз основа на неверни данни, неистински документи или на документи с невярно съдържание;

6. промяна на дейността, която води до несъвместимост за извършване на културна дейност.

7. промяна на код на дейността по Класификацията на икономическите дейности на Националния статистически институт;

8. промяна на дейността по § 1, т. 3 от Допълнителните разпоредби;

9. неподаден годишен отчет съгласно ал. 3.

(8) Заповедта, с която се отказва вписване в регистъра по чл. 14, ал. 4 или се извършва заличаване на вписването, може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) За вписване, заличаване на обстоятелства и обявяване на актове в регистъра по чл. 14, ал. 4 не се събират държавни такси.

(10) Редът за водене на регистъра по чл. 14, ал. 4 се определя с наредба на министъра на културата, съгласувано с министъра на електронното управление.

(11) Съдът, държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и лицата, на които е възложено упражняването на публична функция, и организации, предоставящи обществени услуги, не може да изискват доказване на обстоятелства, вписани в регистъра по чл. 14, ал. 4.

§ 12. Чл. 15а се изменя така:

„Чл. 15а (1) Вписването, заличаването на обстоятелства и обявяването на актове в регистъра по чл. 14, ал. 4а се извършват по персонална партида на лицето въз основа на подадено заявление в електронна форма. На вписване подлежат:

1. трите имена на лицето;
2. единен граждански номер или личен номер на чужденец – само за служебно ползване;
3. код на професията съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите или код на дейността по Класификацията на икономическите дейности на Националния статистически институт;
4. правно основание за осигуряване съгласно предвиденото в осигурителното законодателство;
5. вид заетост;
6. степен на образование и професионална/и квалификация/и;
7. област на дейност в сферата на културата.

(2) Областите на дейност на професионалните артисти и специалисти в областта на културата се определят с наредбата по ал. 10.

(3) Ежегодно до 15 май на календарната година, вписаните в регистъра лица подават отчет за дейността си през предходната календарна година, по образец, съгласно наредбата по чл. 14, ал.4а. Отчетът се обявява по партидата на лицето.

(4) При установяване на нередовности и непълноти в предоставените данни, министърът на културата или оправомощено от него длъжностно лице уведомява заявителя, като му предоставя 10 работни дни за отстраняване на нередовностите с указание, че ако те не бъдат отстранени, процедурата ще бъде прекратена.

(5) В 14-дневен срок от подаване на заявлението по ал. 1 или от отстраняването на нередовностите по ал. 4 министърът на културата или оправомощено от него длъжностно лице:

1. извършва вписване;
2. отказва вписване с мотивирана заповед;
3. заличава вписването.

(6) Вписването, заличаването на обстоятелства и обявяването на актове в регистъра по чл. 14, ал. 4а се извършва в 7-дневен срок от настъпването на обстоятелството, съответно от неговата промяна.

(7) Заличаване от регистъра се извършва със заповед на министъра на културата или оправомощено от него длъжностно лице при:

1. смърт на физическото лице;
2. подадено заявление за доброволно заличаване;
3. неподаден годишен отчет съгласно ал. 3.

(8) Заповедта, с която се отказва вписване в регистъра по чл. 14, ал. 4а или се извършва заличаване на вписването, може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) За вписване, заличаване на обстоятелства и обявяването на актове в регистъра по чл. 14, ал. 4а не се събират държавни такси.

(10) Редът за водене на регистъра по чл. 14, ал. 4а се определя с наредба на министъра на културата, съгласувано с министъра на електронното управление.

(11) За водене на регистъра по чл. 14, ал. 4а се осигурява достъп до регистъра на населението – Национална база данни „Население“, регистъра БУЛСТАТ, регистъра на заетостта и регистъра на задължените лица, създадени и поддържани от Националната агенция за приходите и регистъра на чужденците.“

§ 13. В чл. 17, ал. 2 думите „националните културни ценности“ се заменят с „българската култура“

§ 14. В чл. 20, т. 1 думите „културните ценности“ се заменят с „българската култура“.

§ 15. В чл. 21, ал. 1, изречение първо се изменя така: „Министърът на културата внася ежегодно в Министерския съвет културен календар на национално значими събития и честванията.“

§ 16. В чл. 23а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създават т. 3 и 4:

„3. реализиране на държавна задача, поставена от министъра на културата, свързана с популяризиране на автори, произведения, изпълнители и събития, с цел развитието на българската култура;

4. изпълнение на национални програми за развитие на изкуствата и културата, одобрени с решение на Министерския съвет.“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Министърът на културата утвърждава формули за разпределение на средствата по ал. 1, т. 1 в съответствие с наредбата по чл. 4а. Утвърдените формули могат да бъдат променяни със заповед на министъра на културата при изменение на бюджета на Министерството на културата.“

3**.** Алинея 3 се изменя така:

„(3) Формулите за разпределение на средствата по ал. 2 се състоят от основен и допълнителни компоненти:

1. основен компонент, който се определя за съответна група държавни културни институти спрямо тяхната категория, съгласно наредбата по чл. 4а.

2. допълнителни компоненти, които отчитат:

а) спецификата на държавните културни институти и са определени в наредбата по чл. 4а;

б) реализирани съвместни продукции с други културни организации и професионални артисти;

в) ограничаването на дейността в изпълнение на противоепидемични мерки, извънредно положение и други форсмажорни обстоятелства, определени със закон или въведени с друг акт на държавен орган.

4. Алинея 4 се отменя.

§17. Наименованието на Раздел Iа се променя така:

Раздел Iа
„Финансиране на държавни културни институти в областта на културното и аудио-визуалното наследство и библиотечното дело“

§ 18. В чл. 23д се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) в основния текст думите „Центъра за подводна археология“ се заменят с „Института за подводно наследство“;

б) в т. 1 думите „подводните археологически проучвания“ се заменят с „проучванията, включително археологическите в областта на подводното наследство“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Средствата от държавния бюджет по ал. 1, т. 1 се определят на база на стандарти, определени в наредбата по чл. 4а.“

§ 19. В чл. 24а, ал. 1 се правят следните изменения:

1. В т. 1 думите „културни ценности“ се заменят с „културни продукти“;
2. В т. 2 думите „културни ценности“ се заменят с „културни продукти“;

§ 20. В чл. 30, ал. 1, т. 4 след думите „чл. 26, ал. 8, изречение трето“ се добавя „от Закона за авторското право и сродните му права“, поставя се запетая и след думите „чл. 33, изречение първо“ се добавя „от Закона за авторското право и сродните му права“.

§ 21. В чл. 32, т. 2 думите „културно-историческото наследство“ се заменят с „културното наследство“.

§ 22. В §1 на Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1**.** Точка 1 се изменя така:

„1. „Култура“ е съвкупност от творчески, художествени, духовни и интелектуални дейности, чрез които се създават, съхраняват, разпространяват и/или изпълняват културни продукти, както и дейностите, свързани с опазването и представянето на културното наследство, и които утвърждават идентичността и допринасят за развитие на обществото.“

2. Точка 2 се отменя.

3. Точка 3 се изменя така:

„3. „Културна организация**“** е структура, създадена съгласно чл. 4, ал. 1 или учредена съгласно чл. 10, ал. 1, т. 1 и 2, с код на дейност по Класификация на икономическите дейности в областта на културата и изкуствата и предмет на дейност, свързан със създаване, съхраняване, разпространение и изпълнение на културни продукти в областта на театъра, музиката, киното, аудиовизията, визуалните

изкуства, литературата, художествения превод, танца, цирка, архитектурата, дизайна, както и дейностите, свързани с опазването и представянето на културното наследство.“

4. Точка 6 се изменя така:

„6. „Културно наследство“ е това, по смисъла на Закона за културното наследство.

5. Създават се т. 8 - 12:

„8. „Професионален артист“ е лице, което упражнява професионална дейност в областта на културата и/или изкуствата, свързана със създаване и/или изпълнение на културен продукт.

9. „Специалист в областта на културата“ е лице, което упражнява професионална дейност в областта на културата, включително в образователната, научната и изследователската дейност, свързана с подготовката, техническото осигуряване, управлението, разпространението, съхранението и изследването на културни продукти и/или културно наследство, без да е пряк автор и/или изпълнител.

10. „Професионалната дейност в областта на културата” е тази дейност, която се осъществява от лица със специализирани познания в изкуствата и културата и съответно образование и опит.

11. „Културен продукт“ е резултат от дейност в областта на културата, който има художествена, духовна или културна стойност и е предназначен за представяне пред публика;

12. „Държавна задача“ е конкретна задача в областта на културата, свързана с осъществяването на дейността на държавен културен институт, поставена с писмен акт от министъра на културата на определен държавен културен институт.“

Преходни и заключителни разпоредби

§ 23. Образуваните и неприключили до влизането в сила на закона производства по вписване в регистъра по чл. 14, ал. 4 се довършват по досегашния ред.

§ 24. (1) Вписаните до влизането в сила на този закон културни организации в регистъра по чл. 14, ал. 4 подават заявление за вписване, съдържащо данните по чл. 15, ал. 2 в едногодишен срок от влизането в сила на § 11.

(2) След изтичане на срока по ал. 1 вписването в регистъра по чл. 14, ал. 4 се заличава служебно и издадените удостоверения се обезсилват.

§25. (1) В едногодишен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет приема наредбата по чл. 4а.

(2) В шестмесечен срок от приемането на наредбата по чл. 4а, министърът на културата извършва категоризиране на държавните културни институти.

§ 26. В шестмесечен срок от влизането в сила на закона министърът на културата привежда наредбите по чл. 15, ал. 10 и чл. 15а, ал. 10 в съответствие с този закон.

§ 27. До влизането в сила на актовете по § 25 и 26 се прилага действащата подзаконова нормативна уредба, доколкото не противоречи на този закон.

§ 28. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“, с изключение на § 11, който влиза в сила една година след обнародването на закона в „Държавен вестник“.